

Kap. Đuro Dolisti-Dolistović glavnokomandirajući dubrovačke flotile oceanskih galijuna u sastavu španjolske »Nepobjedive armade«

UDK 355.49:946:949.713 Dubrovnik

Ovaj mali prilog pripremljen je u povodu 400-te godišnjice (1588 — 1988) pohoda na Englesku pa neuspjeha i propasti u povijesti pomorstva čuvene španjolske takozvane »NEPOBJEDIVE ARMADE«. U toj pomorsko-ratnoj ekspediciji sudjelovalo je desetak (neki povjesničari tvrde čak i 33) dobro naoružanih dubrovačkih oceanskih galijuna i nava, a među njima najviše ih je bilo iz Slanoga i slanske knežije Dubrovačke Republike.

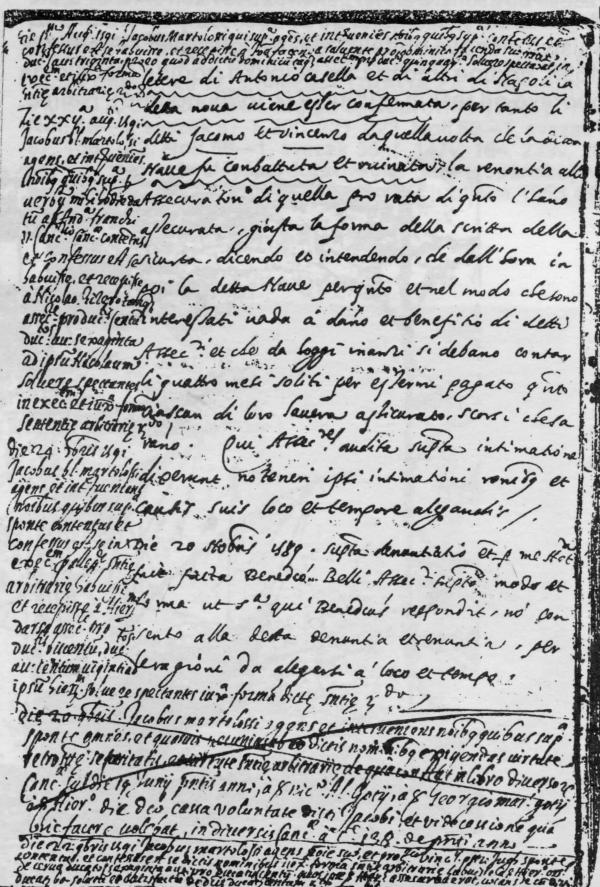
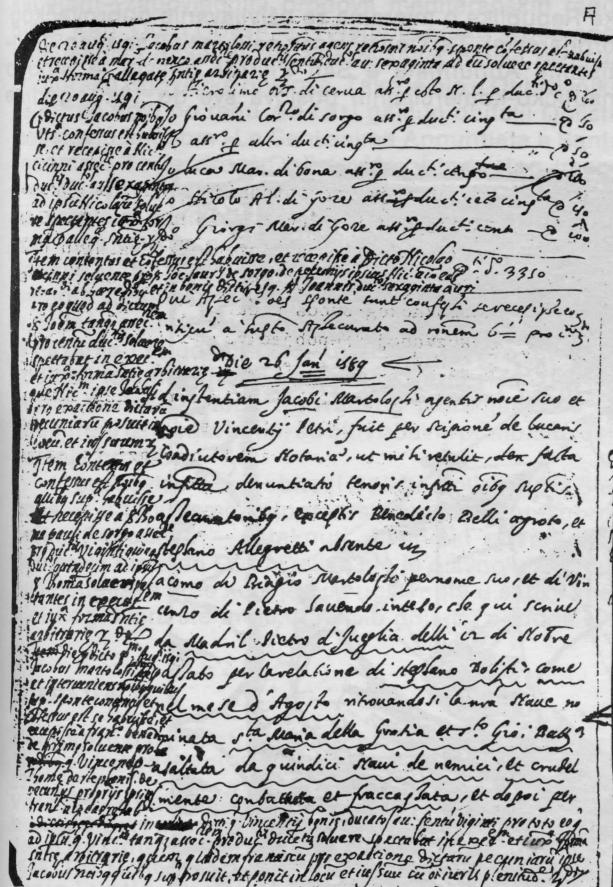
— • —

Đuro Dolisti-Dolistović pripadao je vrlo bogatoj pomorsko-brodovlasničkoj obitelji Dubrovačke Republike iz Slanoga. Članovi obitelji Dolisti-Dolistovići sudjelovaše u svjetskoj nautičko-komerčijalnoj djelatnosti svojim kapitalom i vlastitim velikim (za ono vrijeme najvećim) trgovačkim jedrenjacima prevozeći trgovačku robu i putnike na morskim prostranstvima od luka i pri-

staništa Crnog mora, pa preko Carigrada, Rodosta (i drugih pristaništa Mramornog mora), Izmir; Grčkih otoka, pristaništa Sirije i Egipta u sve važnije Mediteranske luke, pa iz španjolskih luka preko Lisabona u zapadnoevropske luke na Atlantiku i u engleska pristaništa.

Od 1550. do 1650. godina braća i rođaci Dolisti-Dolistovići posjedovali su 16 trgovačkih jedrenjaka duge plovidbe (pod zastavom dubrovačke države i pod tuđom zastavom), a među njima u tadašnjem pomorskom svijetu bili su vrlo dobro poznati devet Dolistovićevih velikih galijuna. Dolistovićev najveći galijun imenom »Santissima Annuntiata e San Giacomo« vrlo aktivno je sudjelovao u pomorskoj ratnoj akciji u operativnom sastavu čuvene španjolske takozvane »Nepobjedive armade« (1588. godine).

S obzirom da su članovi obitelji Dolisti-Dolistovići bili brodovlasnici, bродари i pomorski kapetani-zapo-

Ovo je najvjerdostojniji arhivski dokument zabilježen i sačuvan u arhivskom fondu Dubrovačke Republike u Historijskom arhivu u Dubrovniku koji dokazuje najaktivnije sudjelovanje dubrovačkog broda u čuvenoj španjolskoj takozvanoj »Nepobjedivoj armadi« 1588. godine, iako se ta flota — armada u ovom dubrovačkom spisu pomorskog osiguranja izričito ne spominje. Zaciјelo bili su vrlo važni posebni (državničko-diplomatski) razlozi za nespominjanje te armade.

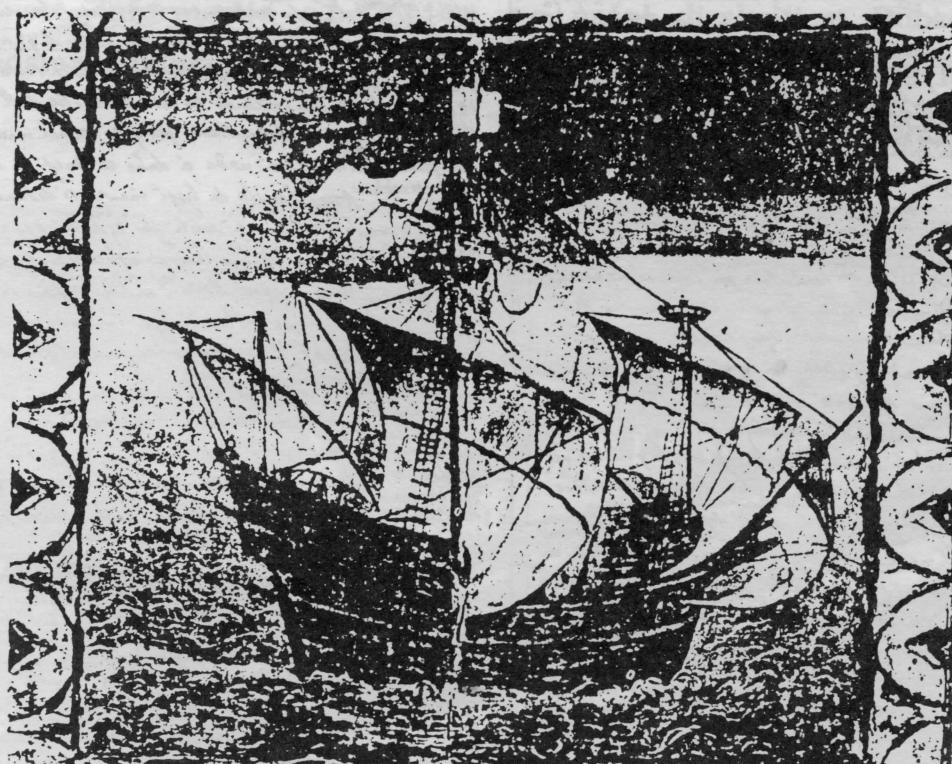
Historijski arhiv, Dubrovnik. Noli e sicurtà marittima 56—1, sv. 23, f. 37v i 38 od 26. siječnja 1589. godine i dalje.

vjednici trgovačkih jedrenjaka ovdje ću prikazati jedan mali dio — samo kao ilustraciju ovih izlaganja — njihove plovibeno nautičke i brodarsko trgovačke djelatnosti svojim vlastitim ili tuđim brodovima.

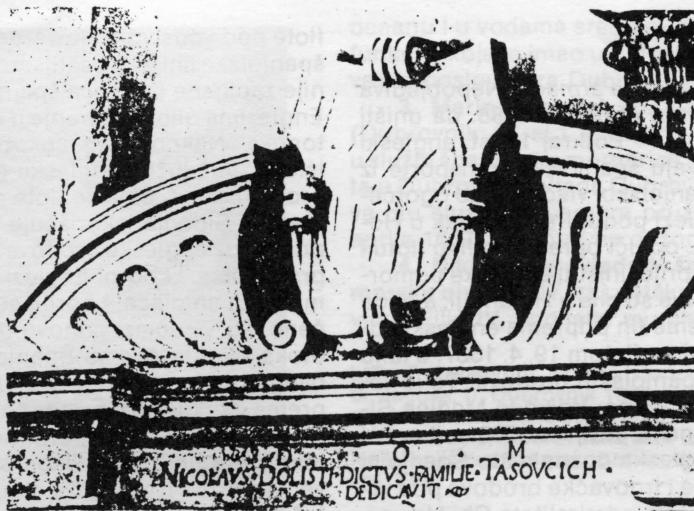
Knez i vijećnici Dubrovačke Republike u 1571. godini upućuju novac dubrovačkom generalnom konzulu u Palermo po kapetanju Nikoli Dolisti-Dolistoviću, zapovjedniku velike nave imenom »Santissima Annuntiata«. S tim novcem je kap. Dolisti nabavio teret žitarica za potrebe opskrbe dubrovačkog stanovništva. Takva i slična mediteranska nautičko-komercijalna putovanja kapetan Nikola Dolistović obavljao je i u idućim godinama. Međutim, on je u 1582. godini u Dubrovniku obavio pomorsko osiguranje trgovackog jedrenjaka tipa nave imenom »Santa Maria di Loreto e San Antonio«. Ta je Dolistićevo nava tada bila pod zapovjedništvom kapetana Stjepa Dolisti-Dolistovića. Vrijednost te nave (vjerljivo nerealna jer je to procijenjena vrijednost zbog upisa pomorskog osiguranja!) i to samo trupa broda iznosila je četiri tisuće zlatnih škuda. To je osiguranje započinjalo s danom isplavljenja Dolistićeve nave iz luke Porto Ferraio. Slične vijesti zabilježene su u kopijama dubrovačkih ugovora o pomorskom osiguranju sve do 1588. godine (a to je godina onog španjolskog pomorsko ratnog pohoda na Englesku!!) Ali, nakon te godine tj. nakon propasti toga španjolskog ratnog pohoda i nakon brodoloma brodova koji su sudjelovali u toj »Nepobjedivoj armadi«, a u čijem sastavu su sudjelovali mnogi brodovi Dolisti-Dolistovića i drugih Slanjana i ostalih dubrovačkih državljanina, nismo mogli pronaći u nama dostupnim arhivskim dubrovačkim izvorima o osiguranju trgovackih jedrenjaka pod zapovjedništvom ili u vlasništvu članova obitelji Dolisti-Dolistović — nego tek od 1596. godine (možda im je toliko godina trebalo da se oporave od teških gubitaka iz 1588. godinë). Naime,

te 1596. godine u Notarijatu dubrovačke države zabilježen je ugovor o pomorskom osiguranju kojim se je osigurao brodski teret ukrcan u Čarigradu i u obližnjim pristaništima, u potpalubskim skladišta velikog Dolistićevo galijuna imenom »Santa Annuntiata e San Pietro«. Taj je galijun bio tada pod zapovjedništvom kapetana Đura Dolisti-Dolistovića.

Poslije nekoliko godina — točnije 1606. u dubrovačkim notarskim službenim zapisima našao sam zabilježeno: Nasljednici Ser Ivana de Resti, čuvenog pomorskog privrednika i brodara obavili su pomorsko osiguranje kojim se osigurao brodski teret od 350 komada govedihi koža i druge robe koji se iz dubrovačkih lazareta kontumacija — (a tu su bile dopremljene s njihovim brodom iz čuvenog pomorsko-trgovackog središta Rodosta—Mramornog mora) morem prevezao u luku Slano. U toj luci su taj teret ukrcali u veliki galijun obitelji Dolisti-Dolistović. Tada su Dolisti u Slanome imali veliko skladište na samoj slanskoj obali a u Slanome obiteljsku kuću (dvorac—kuću posjedovali su u Grgurićima — nedaleko od Slanoga). Taj Dolistovićev veliki galijun bio je tada pod zapovjedništvom Petra Ohmučevića — on je tim galijunom iz Slanoga odjedio u Napulj. A u to vrijeme u Napulju je boravio i tamo stalno živio kapetan Đuro Dolisti-Dolistović. U tom čuvenom mediteranskom pomorskom središtu kap. Đuro Dolisti je bio uključen u mediteransko svjetsku pomorsko trgovacku privredu. Nešto kasnije će Slanjanin kapetan Petar Ohmučević stalno boraviti i pomorsko-privredno djelovati u Napulju (ovaj je Ohmučević bio pomorski savjetnik dubrovačke države — čuveno je bilo ono njegovo pismo—elaborat upućen vladu Dubrovačke Republike o mjerama za oživljavanje dubrovačkog brodarstva). Taj Dolistovićev galijun koji se zvao »Santissima Annuntiata e San Pietro« obavio je mnogo nautičko-komercijalnih poslova sve do 1620. godine

Galijun obitelji DOLISTI-DOLISTOVIC iz XVI. stoljeća
Franjevačka crkva, Slano

Grb obitelji Dolisti (Dolistović) — Tasovčić iz 16. st. Franjevačka crkva Slano

—jedreći, trgujući i prevozeći različite trgovačke terete po prostranstvima Sredozemnog i drugih mora te obavljajući lučko trgovačke poslove u mnogim pristaništima i lukama. A baš nekako u to vrijeme kap. Đuro Dolisti osloviljava se »Cavaliere«, a tako je bio oslovljen i zabilježen u službenim spisima dubrovačke države, kao i u arhivskim izvorima u arhivu **Istituzione dei Cavalieri di San Stefano** u Pisi. To je bila pomorska institucija — a postoji i djeluje kao povijesna ustanova i dan danas — u Pisi u kojoj su bili primljeni najistaknutiji i najpoznatiji kapetani — zapovjednici brodova mediteranskih republika. Kap. Đuro Dolisti je iz Napulja preko svojih opomućenika obavljao i u dubrovačkoj državi različite pomorsko trgovačke poslove. Tako je bio u Dubrovniku osigurao **novi** po redu deveti galijun obitelji Dolisti-Dolistović imenom »La Santissima Annuntiata e Santo Jacomo«. To je drugi Dolistovićev brod istog imena — onaj je prvi nastradao kad je bio u pohodu na Englesku u sastavu španjolske »Nepobjedive armade«. Vrijednost toga velikog galijuna iznosila je 35.000.— dukata. Nadalje, u 1621. godini galijun obitelji Dolisti-Dolistović imenom »Santissima Annuntiata e San Pietro« doživio je najtežu pomorsku havariju — brodolom. Likvidacija te havarije i te goleme štete obavljala se sve do 1623. godine i to s pozitivnim uspjehom. Brodovlasnici — katarske suvlasnici toga trgovačkog jedrenjaka bili su podmireni iznosom kojim su bili i obavili pomorsko osiguranje broda.

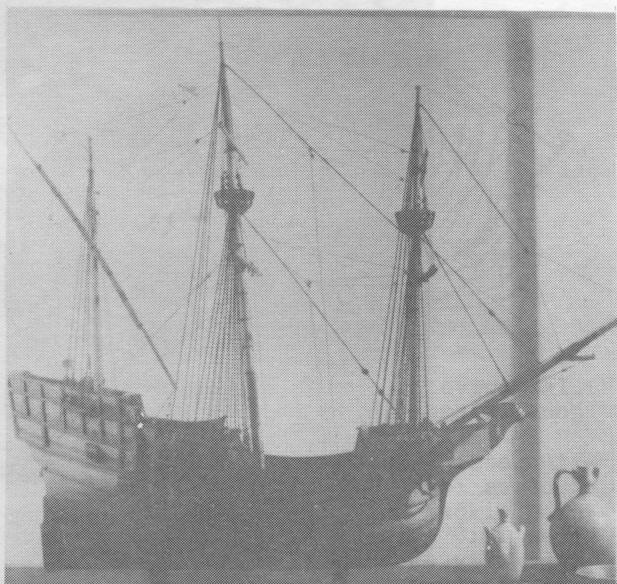
U brodovlasničkoj obitelji Dolisti-Dolistović iz Slanoga — u to vrijeme najpomorskijem središtu Dubrovačke Republike — istaknuti pomorski privrednik i pomorski kapetan Đuro Dolisti bio je glavnokomandujući obiteljske flote koja je bila uglavnom u službi španjolskog dvora što im je donosilo goleme prihode.

LITERATURA:

Caoimhín o Danachair, Armada losses on the Irish Coast; The Irish Sword — Vol. II, Winter 1956 — No. 9, Dublin 1956, p. 323.
 Veselin Kostić, Dubrovnik i Engleska 1350—1650. Posebna izdanja Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd 1975.
 John de Coursy Ireland, Ragusa and the Spanish Armada 1588, The Mariner's Mirror — Vol. 64 No. 3, London 1978.
 Josip Luetić, »Primorci« profesionalni moreplovci i svjetski brodari u međunarodnom brodarstvu Dubrovačke Republike 1563—1807. ZBORNIK Dubrovačkog primorja i otoka (Summary = »Primorci« — the region of Slano — on the world marine—historic stage during Republic of Dubrovnik, Dubrovnik 1986. p. 78, 79, 80.

ARHIVSKI IZVORI:

Historijski arhiv Dubrovnik — Noli (noleggiamenti delle navi) e Sicurtà (marittima) 56—1b, svezak 2, f. 52v, 55v i 58. Noli 56—1, sv. 7, f. 116 i 122. Noli 56—1, svezak 8, f. 111—112 i 157v 158. Noli 56—1, svezak 3, f. 132, 133 i 140. Noli 56—1, svezak 7, f. 18v, 19, 30, 32, 116, 122 i 144. Tada su pomorski privrednici članovi obitelji Dolisti iz Slanoga radili za račun Dubrovačke Republike. Noli 56—1, svezak 12, f. 56. Noli 56—1, svezak 14, f. 101—102. Noli 56—1, svezak 16, f. 251. Noli 56—1, svezak 23, f. 120—121. Noli 56—1, svezak 16, f. 110v—111. Noli 56—1, svezak 34, f. 138v. Taj trgovački jedrenjak kapetana Đura Dolisti bio je veličina nosivosti korisnog tereta u iznosu od tisuću i dvjestotinu tona. U isto vrijeme Ogrizljeva nava iz Slanoga mogla je nakrcati 458 tona čista tereta.
 O kap. Đuru Dolisti vidi još: Josip Luetić, Brodovlje Dubrovačke Republike 17. stoljeća — GRAĐA ZA POMORSKU POVIJEST DUBROVNIKA, knjiga 3, Dubrovnik 1964. p. 73. Noli 56—1, svezak 47, f. 220, 221, 223. Noli 56—1, svezak 50, f. 97, 156, 162. Noli 56—1, svezak 55, f. 147v, 164, 239v, 269. Viktor Novak, Učešće dubrovačke flote u španskoj Nepobedivoj armadi; Zgodovinski časopis, Ljubljana 1953 (Kosov zbornik).

Model galijuna Dubrovačke Republike XVI. st. Prema studiji J.L. izradio ga je majstor modelar starih jedrenjaka dipl. ing. OSGHIAN. Izložen je u Pomorskom muzeju u Dubrovniku.

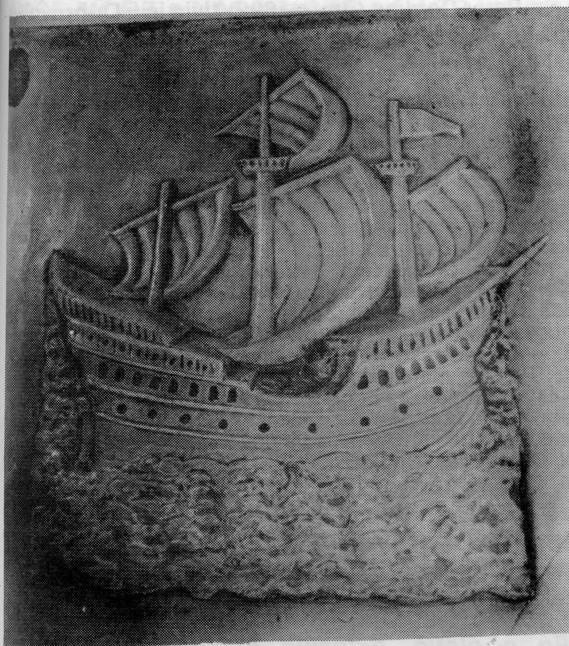
PRILOG:

ARMADA (španj. *Invencible armada*, Nepobjediva mornarica), španjolska flota upućena 1588. da uništi englesku pomorsku snagu. — Potkraj 16. st. engleski brodovi sve više ugrožavaju španjolske transporte iz Amerike. Osim toga u Španjolskoj vlada veliko ogorčenje zbog toga što su Englezi podupirali ustank u Hollandiji. Stoga kralj Filip II. odluči opremiti veliku flotu i vojsku. Namjeravao je najprije uništiti engleske pomorske snage pomoću četa koje su bile u Holandiji, a onda zauzeti Englesku. Za vrijeme tih priprema engleski admiral Drake prodre sa svojom flotom 19. 4. 1587. u luku Càdiz i potopi velik dio španjolskih brodova. To je veoma omelo španjolske pripreme. Vojvoda Medina Sidonia uspio je, međutim, ipak u proljeće 1588. prikupiti i opremiti flotu. Kad je Engleska doznala što Španjolci namjeravaju, prikupi ratne i trgovačke brodove pod vrhovnim zapovjedništvom šefa admiraliteta Ch. Howarda. Glavnim dijelom flote zapovijedao je Drake u Plymouthu s admiralima J. Hawkinsom, M. Frobisherom, a na sidrištu Downs bili su dijelovi flote H. Seymoura i W. Wyntera. Armada se sastojala od 130 brodova različitih narodnosti s oko 1524 topa. Posade su brodova brojile oko 8000 mornara i 19 000 vojnika. Njena organizacija imala je više karakter kopnene vojske. Stoga je Medina Sidonia namjeravao da pristajanjem uz engleske brodove iskoristi borbenu premoć iskusnih španjolskih boraca. Na engleskoj strani, međutim, nalazila se flota koja je imala sve prednosti vještih i iskusnih pomoraca s modernijom artiljerijom. Engleska flota imala je 197 brodova (1972 topa) s posadom od 16 000 ljudi, od toga 14 500 mornara. Holandija je opremila također znatnu flotu protiv Armade. Odred od 27 brodova imao se priključiti engleskoj floti, a glavnina je u Holandiji uspješno blokirala španjolske brodove koji su imali prevesti trupe vojvode od Parma u Englesku. Prebrodivši prve teškoće (loše vrijeme i loša oprema) Armada je isplovila iz La Coruñe i stigla 20. 7. 1588. pred Plymouth, gdje je 21. 7. došlo do prvog sukoba s dijelom engleske

flore pod vodstvom Howarda. Englezi napadnu začelje španjolske linije i u osamsatnoj borbi teško oštete i kasnije zaplijene dva veća španjolska broda. Taj je uspjeh Englezima ulio povjerenje u nadmoć njihovih brodova i topova. Nakon ovog sukoba otplovi Armada prema istoku, duž južne engleske obale, a slijede je engleski brodovi. 23. 7. obje se flote nalaze na visini Portlanda. Medina Sidonia iskorišćuje povoljan vjetar, pokušava pristati uz engleske brodove i prisiliti Engleze na borbu prsa o prsa. U borbi Englezi s uspjehom osuđuju na mjeru Španjolaca, i borba se toga dana završi neodlučeno. 25. 7. dolazi ponovo do žestoke borbe u blizini otoka Wight. Iako su Španjolci izgubili jedan brod, ni ovog puta ne dolazi do odluke, i Armada nastavlja put prema istoku. Istoga dana šalje Medina Sidonia vojvod od Parma vjesnika s porukom da bude svaki čas spremna da se sjedini s Velikom armadom. 27. 7. Armada se već približila francuskoj obali, ali se vojvoda od Parma još ne javlja. Da ga struja ne bi zanijela u Sjeverno more, Medina Sidonia se usidrio pred Calaisom i šalje opet vjesnika vojvodi od Parma, s pozivom da mu se odmah pridruži. Engleska flota, kojoj su se sada pridružili i brodovi admirala Seymoura i Wyntera, usidrila se u blizini Armade. Howard odluči prisiliti Španjolce na odlučnu bitku. U noć od 28. na 29. 7. napadne ih požarnim brodovima i prisili Armadu da digne sidra; dva su broda bila zapaljena, jedan se nasukao, a velik dio brodovlja zanjela je struja prema Gravelinesu. Medina Sidonia isplovi s ostacima svoje flote u zoru 29. 7. i kod Gravelinea se zametne odlučna bitka. Drake, Frobisher i Hawkins napadnu lijevo krilo Armade, Wynter i Seymour desno krilo, a Howard sredinu. Španjolci su se hrabro branili, ali oko 18 h, nakon teških gubitaka, počinju odstupati. Njihovi gubici dostižu 18 brodova i 4000—5000 vojnika, dok Englezi nisu izgubili ni jednoga broda. Medina Sidonia sazove ratno vijeće, koje odluči da se odustane od namjeravane invazije, te da se nastoji spasiti ostatak Armade. Englezi su stekli uvjerenje da je moć Armade slomljena, i odustanu od daljnog progona. Međutim je 10 dana bjesnila oluja s južnim vjetrovima i zanjela Ar-

Karakun pod zastavom dubrovačke države usidren u luci Lopud kapetana Kolendića iz 1513. godine.
Ulje Nikole Božidarevića u Dominikanskoj crkvi u Dubrovniku.

Reljef u kamenu nave Dubrovačke Republike XVI. st. uklesan na kući obitelji Resti u Pustijerni (Dubrovnik).

madu do sjeverne Škotske.

Uvidjevši da više ne može natrag kroz Kanal, Medina Sidonia odluči zaokrenuti oko Škotske i Irske i vratiti se preko Atlantskog oceana u Španjolsku. Na povratak stradalo je mnogo njegovih brodova na obalama i grebenima Škotske, Orkneyskih otoka, Irske, Norveške i Normandije. Kad je Medina Sidonia stigao u La Coruňu, imao je samo još 25 brodova. Engleska nije u borbama izgubila ni jedan brod. Uništenjem Armade zadan je Španjolskoj pomorskoj moći težak udarac od kojega se više nikada nije posve oporavila, a Englezi su ovom pobjedom udarili temelje svojoj budućoj prevlasti na morima. — U pohodu Armade sudjelovala su 33 teško naoružana dubrovačka jedrenjaka, pod zapovjedništvom admirala Petra Ohmučevića. Na povratku su neki od tih brodova stradali u brodolomu uza zapadnu obalu Irske. To je sudjelovanje znatno naškodilo dubrovačkoj trgovini engleskim i flandrijskim suknom, jer Engleska zadugo nije zaboravila dubrovački savez sa Španjolskom.

LIT: C. Fernandez Duro, *La Armada Invencible*, 2. svez., 1884—85; G. Mattingly, *The Defeat of the Spanish Armada*, 1859.

E. Vasić

POMORSKA ENCIKLOPEDIJA Jugoslavenskog leksi-kografskog zavoda »M. Krleža«, drugo izdanje, svezak 1, Zagreb 1972, str. 157—158.

MAŽIBRADIĆ, trgovačka i pomorska obitelj iz Rijeke dubrovačke; spominje se već u drugoj polovici 14. st.

1. **Ivan** (?), druga polovica 16 st. — Dubrovnik, 17. st.). Nekovrijeme **zapovjednik španjolsko-dubrovačkog brodovlja**. Za zasluge i postignute pobjede u pomorskim okršajima španjolski dvor povjerio mu je upravu nad jednim bogatim španjolskim markizatom (grofovijom). U službi španjolskog dvora bila su četiri njegova sina (*Lovro, Veseljko, Nikola i Jerolim*).

2. **Jerolim (Jero)**, admiral španjolske oceanske flote. Dva desetljeća obavljao različite visoke funkcije u pomorskoj službi Filipa IV. Sudjelovao u brojnim ratnim operacijama u Sredozemnome moru, Atlantskom

oceanu i u vodama srednjoameričkih otoka. Uz visoke funkcije koje je imao u tuđoj zemlji, Jerolim je obavljao važne poslove i za Dubrovačku Republiku.

3. **Marin, general španjolske pomorske divizije** (Dubrovnik, 17. st.). Mladost i muževno doba proveo je u službi španjolske mornarice, a posljednje godine života u Dubrovniku. Vlada Dubrovačke Republike povjerava mu službu guvernera oružja. Za velikog potresa 6. aprila 1667. poginuo na dužnosti.

4. **Nikola, zapovjednik španjolske oceanske pomorske divizije** (17. st.). Istaknuo se u pomorskim ratovima. Filip IV. podijelio mu plemstvo.

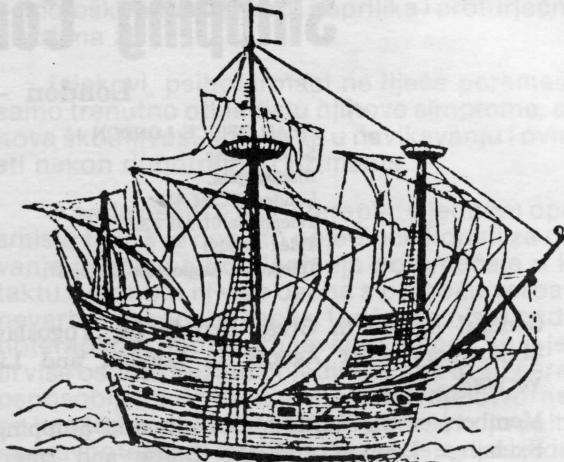
LIT.: F. Appendini, *Notizie istorico-critiche... della Repubblica di Ragusa*, II, Dubrovnik 1803. — G. Gelcich, *Delle istituzioni marittime e sanitarie della Repubblica di Ragusa*, Trieste 1882. — F. Radonić, *Dubrovačka akta i povelje*, Zbornik za istoriju, jezik i književnost srpskoga naroda SAN, treće odeljenje, 1951, knj. XVII.

POMORSKA ENCIKLOPEDIJA Jugoslavenskog leksi-kografskog zavoda »Miroslav Krleža« — Drugo izdanje, svezak 4, Zagreb 1978., str. 583.

MARTOLOSIĆ, Kristo, brodovlasnik i **zapovjednik eskadre španjolskih oceanskih galijuna** (Lopud, ? —Napulj, 1628). U njegovoj je obitelji, prema tradiciji koju je zabilježio Appendini, bilo pomorskih kapetana koji su kao peljari sudjelovali u otkrićima novih zemalja Amerike. Posvetivši se pomorstvu, Martolosić ulazi u španjolsku službu te brzo postaje zapovjednik eskadre oceanskih galijuna španjolske ratne mornarice u kojoj se istaknuo pomorskim znanjem i hrabrošću.

LIT.: F. Appendini, *Notizie istorico-critiche... della Repubblica di Ragusa*, II, Dubrovnik 1803. — J. Luetić, *Pomorac i diplomat V. Bune*, Analji Historijskog instituta JA u Dubrovniku, 1952.

POMORSKA ENCIKLOPEDIJA Jugoslavenskog leksi-kografskog zavoda »Miroslav Krleža«. Drugo izdanje, svezak 4, Zagreb 1978. str. 561.

Dubrovački galijun iz druge polovice XVI. stoljeća obitelji Ohmučević prema uljenoj slici iz Slanoga.

Dovoljno je spomenuti samo neke istaknutije nase pomorske obitelji, da bi se dobila slika veličine udjela dubrovačkih pomoraca u španjolskoj mornarici. Čini se da su se Ohmučevići iz Slanoga najviše odlikovali u toj službi. A među Ohmučevićima naročito se istakao Petar Ivelja kao vrhovni zapovjednik flote nazvane "Squadra dell' Indie". Godine 1588. Petar je zapovijedao pomorskom divizijom galijuna.

OHMUĆEVIĆ, po tradiciji, plemićka obitelj podrijetlom iz Bosne, navodno iz Tuhelja. U 14. st. javljaju se kao vlastela u Zahumlju, a u 15. st. u Slanome kao Ohmućević-Grgurić; Dubrovačka Republika nije ih privatila među svoje plemstvo, već ih je priznavala samo kao ugledne građane. Dali su se na pomorstvo te postali brodovlasnici, a u 16. i 17. st. neki od njih nalazili su se u španjolskoj pomorskoj službi. *Ivelja* (16. st.), prvi istaknutiji pomorac iz te porodice, prevozio je žito u Dubrovnik i Italiju. Po njemu se proširilo prezime porodice te se ona kadikad naziva i Ivelja-Ohmućević-Grgurić. *Petar Ohmućević*, poslije **admiral** (umro 1599), nečak mu *Stjepan Olistić-Tasović*, također iz Slanog, sklopili su 1590. sa španjolskom vladom ugovor prema kojem su se obvezali služiti španjolskom kralju s dvanaest brodova dubrovačkih brodovlasnika, ali su ti brodovi građeni u Španjolskoj i plovili su pod španjolskom zastavom. Ta ekskadra sudjelovala je u različitim akcijama, osobito protiv Engleza. *Andrija, admiral*, bio je u španjolskoj službi od 1597. do svoje smrti 1654. Iz Napulja je 1634. poslao dubrovačkoj vlasti elaborat u kojem predlaže mјere za uzdizanje dubrovačkog pomorstva. *Damjan* (17. st.) obavljao je službu dubrovačkog admirala. Nje

gov sin *Petar Damjan* (umro 1692) živio je u Dubrovniku i Napulju, a u rukopisu je ostavio radove s područja matematike i nautike.

LIT.: G. Gelcich, *I conti di Tuhelj*, Dubrovnik 1890. — A. Solovjev, *Postanak ilirske heraldike porodice Ohmućević*, Glasnik Skopskog naučnog društva, 1933. — V. Foretić, *Udio naših ljudi u stranim mornaricama i općim pomorskim zbijanjima*, Pomorski zbornik, I, 1962. — M. D. Grmek, *L'apport de Dubrovnik aux sciences mathématiques et physiques jusqu'à l'époque de Bošković*, Actes de Symposium International R. G. Bošković 1961, Beograd 1962. — Isti, *Rukovet starih medicinskih, matematičko-fizičkih, astronomskih, kemijskih i prirodoslovnih rukopisa sačuvanih u Hrvatskoj i Sloveniji*, Rasprave i grada za povijest nauka, Zagreb 1963, 1. — M. Dinić, Relja Ohmućević, *Zbornik Vizantološkog instituta*, IX, Beograd 1966. — Isti, *Humsko-trebinjska vlastela*, Beograd 1967. — Ž. Dadić, *Položaj matematike, fizike i astronomije u kulturno prošlosti Dubrovnik i doprinos Dubrovčana tim znanostima*, *Rasprave i grada za povijest nauka*, 1969. 3. — V. Kostić, *Rugosa and the Spanish Armada*, Balcanica, III, Beograd 1972. — Isti, *Dubrovnik i Engleska 1300—1650*, Beograd 1975.

V. Foretić

POMORSKA ENCIKLOPEDIJA Jugoslavensko enciklopedijskog zavoda »Miroslav Krleža« drugo izdanje, svezak 5, Zagreb 1981. godine, str. 561

Anglo Yugoslav Shipping Company Limited

London — Liverpool

HEAD OFFICE LONDON
Stone House,
Bishopsgate,
London EC2M 4JJ.
Telephone 01 247 8260
Telex 8813053
Telegrams Angloyugo London

BRANCH OFFICE LIVERPOOL
Corn Exchange Building,
Fenwick Street,
Liverpool L2 YTS.
Telephone 51 236 5068
Telex 627304
Telegrams Angloyugo Liverpool

General Agents in Great Britain for Yugoslav Shipowners. Port Agents in London and Liverpool.

Members of the Baltic Mercantile and Shipping Exchange London and the Baltic and International Maritime Conference.

Chartering Brokers and Liner Marketing Agents World Wide.

Ship sale and purchase Brokers.
Freight Forwarders World Wide and Air Brokers.

Bunkering Agents World Wide.

